בית ישראל (רוז'ין) — ראש חדש ניסן

איתא בניסן נגאלו ובניסן עתידין לגאל ומהו הטעם בניסן דוקא. כי יש פלוגתא בגמ' ח"א בניסן נברא העולם וח"א בתשרי. והאמת היא כי בניסן הי' המחשבה ובתשרי המעשה. ולאשר שבניסן היה במחשבה ע"כ יכול להיות בניסן שהשי"ת יגאל אותנו בל"ש אתערדל"ת במעשה התחתונה כמו בבריאת העולם אזי הי' במחשבה במה שישראל יקבלו התורה. והצדיקים יעבדו את ה' וזה הי' התעוררות בלי שום מעשה התחתונה כמ"כ יכול להיות שהשי"ת גם עכשי' כשבא החדש הזה יגאל אותנו בלי שום מעשה התחתונה כלל וזהו החדש הזה לכם היינו כי בחדש הזה הי' במחשבה והמחשבה הוא רק במה שהצדיקים יעשו רצונו ועי"ז הי' בריאת העולם וזהו לכם וע"כ נק' ראשון לחדשי השנה.

ליל ר"ח ניסן תרי"ט

פתח ענין ירידת גשמים היא שפע וברכה בירידתו וזהו שאיתא בגמ' קשה יומא דמטרא כיומא דדינא ואלמלא דבעי לי' עלמא הוי בעינא עלי' רחמי ואבטליני' הפי' בזה כי השפע שבא מהשי"ת להעוה"ז מוכרת להיות ע"י צימצום וע"כ נק' גבורות גשמים היינו שהגשמים והשפע בירידתו למטה מוכרח להיות ע"י צימצום בחי' גבורה וזהו שאמר קשה יומא דמיטרא כיומא דדינא כי אז בירידת השפע מוכרח להיות הלבוש והצימצום בחי' דין ואלמלא דבעי לי' עלמא בעינא עלי' רחמי' ואבטליני' היינו דאלמלא דבעי לי' עלמא להצימצום והלבוש כי בלא זה א"א לקבל חיות ושפע מאת השי"ת הוי בעינא עלי' רחמי על בחי' הדין והצימצום ואבטליני' רק א"א לעולם לקבל אך ע"י צימצום. זהו פירושו אבל הגשמים הם תמיד שפע וברכה: